

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.4.2010
COM(2010)132 τελικό

2010/0073 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με ευρωπαϊκούς περιβαλλοντικοοικονομικούς λογαριασμούς

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Οι έννοιες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΛ) έχουν πολλαπλούς σκοπούς: οι έννοιες του ΕΣΛ είναι αποδεκτές για μεγάλο φάσμα χρήσεων, μολονότι χρειάζεται να συμπληρωθούν για κάποιες άλλες χρήσεις. Για ορισμένες συγκεκριμένες ανάγκες στοιχείων, π.χ. την ανάλυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ του περιβάλλοντος και της οικονομίας, η βέλτιστη λύση είναι να καταρτιστούν ξεχωριστοί δορυφορικοί λογαριασμοί.

Στα συμπεράσματά του, τον Ιούνιο του 2006, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της να επεκτείνουν τους εθνικούς λογαριασμούς σε θεμελιώδεις πτυχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι εθνικοί λογαριασμοί πρέπει συνεπώς να συμπληρωθούν με ολοκληρωμένη περιβαλλοντικοοικονομική λογιστική η οποία θα παρέχει πλήρως συνεκτικά στοιχεία.

Η πρόταση αναμένεται να εξασφαλίσει τα μέσα για την επίτευξη των ακόλουθων τριών στόχων:

- την εφαρμογή των ιδεών που περιλαμβάνονται στο τμήμα για τους περιβαλλοντικούς λογαριασμούς του νέου κεφαλαίου σχετικά με τους δορυφορικούς λογαριασμούς στο προσεχώς αναθεωρημένο ΕΣΛ.
- την παροχή προτεραιότητας στην κανονική παραγωγή ενός πυρήνα λογαριασμών που βασίζονται στην αναθεωρημένη Ευρωπαϊκή Στρατηγική για Περιβαλλοντική Λογιστική (ΕΣΠΛ 2008), όπως εγκρίθηκε από την επιτροπή του στατιστικού προγράμματος το Νοέμβριο του 2008.
- την εξασφάλιση ότι τα εθνικά στατιστικά ιδρύματα (ΕΣΙ) διατηρούν και, ενδεχομένως, επεκτείνουν το έργο τους στην περιβαλλοντική λογιστική, με κύριο στόχο την παροχή εναρμονισμένων και έγκαιρων στοιχείων ικανοποιητικής ποιότητας.

Η πρόταση θα βοηθήσει ώστε εξασφαλιστεί η χορήγηση επαρκών πόρων στα ΕΣΙ για την ανάπτυξη περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών.

1.2. Γενικό πλαίσιο

Ύστερα από τη συνθήκη του Άμστερνταμ, η πολιτική για το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα αναβαθμίστηκε στο πλαίσιο του πολιτικού θεματολογίου, με επίκεντρο την ολοκλήρωση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής και οικονομικής πολιτικής και με την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ανησυχιών σε άλλους πολιτικούς τομείς. Σε επίπεδο ΕΕ, οι θεμελιώδεις πολιτικές πρωτοβουλίες σχετικά με τους περιβαλλοντικούς λογαριασμούς περιλαμβάνουν το 6ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, τη στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης της ΕΕ και διάφορες πρωτοβουλίες τομεακής πολιτικής σε σχέση με τη διαδικασία του Cardiff. Στους θεμελιώδεις τομείς περιλαμβάνονται η κλιματική αλλαγή, οι βιώσιμες μεταφορές, η φύση και η βιοποικιλότητα, η υγεία και το περιβάλλον, η χρήση των φυσικών πόρων και η διαχείριση των αποβλήτων καθώς και η διεθνή διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι διαρθρωτικοί

δείκτες, που σχεδιάστηκαν με την παρακολούθηση της προόδου για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας, έχουν διευρυνθεί με τη προσθήκη περιβαλλοντικών δεικτών.

Όσο οι αρχικές στατιστικές δεν είναι πλήρεις, η περιβαλλοντική λογιστική μπορεί να παίξει ένα χρήσιμο ρόλο με την παροχή πλαισίου και διαδικασιών εκτίμησης για τα στοιχεία που λείπουν, π.χ. που βασίζονται σε μη στατιστικές πηγές.

Οι χρήστες έδωσαν μεγάλη έμφαση στην ανάλυση και στις εφαρμογές των περιβαλλοντικών λογαριασμών για τη διαμόρφωση και τις προγνώσεις/προοπτικές, τόσο για την προετοιμασία των προτάσεων πολιτικής όσο και για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την υλοποίηση και τον αντίκτυπο της πολιτικής. Σχετικά παραδείγματα είναι ο σχεδιασμός των φορολογικών πολιτικών π.χ. σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τις χρήσεις ενέργειας ή την αξιολόγηση των επιδράσεων του διεθνούς εμπορίου στις εκπομπές και τη χρήση των πόρων.

Οι ανάγκες των χρηστών μπορεί να διαφέρουν κάπως ανάμεσα στις χώρες αντανακλώντας τον εθνικό πλούτο σε φυσικούς πόρους και περιβαλλοντικά αγαθά ή ειδικές εθνικές προτεραιότητες πολιτικής, αλλά οι θεμελιώδεις τυποποιημένοι συντελεστές των περιβαλλοντικών λογαριασμών είναι όμοιοι: επιλεγμένοι λογαριασμοί φυσικών πόρων, ατμοσφαιρικές εκπομπές και λογαριασμοί ενέργειας, λογαριασμοί ροών υλικών, περιβαλλοντικές δαπάνες, δραστηριότητες και φόροι.

1.3. Ισχύουσες διατάξεις στον τομέα της πρότασης

Το 1994, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επισήμανε τις κύριες γραμμές δράσης για την ανάπτυξη πλαισίου «πράσινων» εθνικών λογαριασμών βασιζόμενων σε δορυφορικούς λογαριασμούς των Εθνικών Λογαριασμών¹. Έκτοτε, η Eurostat, σε συνεργασία με τις στατιστικές υπηρεσίες των κρατών μελών και την οικονομική υποστήριξη της ΓΔ Περιβάλλοντος, συνέδραμε τις ευρωπαϊκές χώρες στη συλλογή στοιχείων μέσω πιλοτικών μελετών.

Στοιχεία σχετικά με τους περιβαλλοντικούς λογαριασμούς κοινοποιούνται στην Eurostat με διάφορους τρόπους. Σε υποχρεωτική βάση κοινοποιούνται:

- Ορισμένα στοιχεία σχετικά με τις περιβαλλοντικές δαπάνες από βιομηχανικούς κλάδους συλλέγονται σε συνδυασμό με τον κανονισμό για τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων (SBS)²
- τα στοιχεία που διαβιβάζονται στην Eurostat σε σχέση με τον κανονισμό ΕΣΛ 95³ όσον αφορά τους εθνικούς λογαριασμούς (π.χ. πίνακες προσφοράς-χρήσης, πίνακες εισροών-εκροών, ταξινόμηση των κρατικών λειτουργιών (COFOG) και φορολογικές στατιστικές)

Με συμφωνία κυρίων, τα στοιχεία περιβαλλοντικών λογαριασμών που συγκεντρώνονται στα ΕΣΙ διαβιβάζονται στην Eurostat σε τακτική βάση (ετησίως ή ανά διετία) μέσω:

¹ COM (94) 670 Κατευθύνσεις για την ΕΕ σχετικά με περιβαλλοντικούς δείκτες και "πράσινους" εθνικούς λογαριασμούς - Η ολοκλήρωση συστημάτων περιβαλλοντικών και οικονομικών πληροφοριών.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 295/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, για τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ.13)

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2223/96 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1996, περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας (ΕΕ L 310 της 5.11.1996, σ.1)

- του κοινού ερωτηματολογίου Eurostat/ΟΟΣΑ (έξοδα και έσοδα για την προστασία του περιβάλλοντος)
- ξεχωριστού ερωτηματολογίου σχετικά με λογαριασμούς ροής υλικών για το σύνολο της οικονομίας
- ξεχωριστού ερωτηματολογίου σχετικά με λογαριασμούς ατμοσφαιρικών εκπομπών
- ξεχωριστού ερωτηματολογίου όσον αφορά την περιβαλλοντική φορολογία από τη βιομηχανία.

Η απόφαση αριθ. 1578/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, για το κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα 2008-2012 αναφέρεται ρητώς στην ανάγκη υψηλής ποιότητας στατιστικών και λογαριασμών για το περιβάλλον. Επιπλέον, στις κύριες πρωτοβουλίες για την περίοδο 2008 έως 2012⁴ αναφέρεται ότι «θα καταρτιστούν, όπου απαιτείται, νομικές βάσεις για τους βασικούς τομείς της συλλογής δεδομένων για το περιβάλλον οι οποίοι δεν καλύπτονται επί του παρόντος από νομικές πράξεις.»

1.4. Συνοχή με άλλες πολιτικές και στόχους της Ένωσης

Η βιώσιμη ανάπτυξη της Ευρώπης βασίζεται σε ισορροπημένη οικονομική μεγέθυνση και σταθερότητα τιμών, σε μια εξαιρετικά ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία αγοράς, που στοχεύει στην πλήρη απασχόληση και στην κοινωνική πρόοδο, και σε υψηλό επίπεδο προστασίας και αναβάθμισης της ποιότητας του περιβάλλοντος κατοχυρώνεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης.

Το έκτο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον⁵ επιβεβαίωσε ότι οι αξιόπιστες πληροφορίες για την κατάσταση του περιβάλλοντος καθώς και για τις καθοριστικής σημασίας τάσεις, πιέσεις και κινητήριες δυνάμεις για την περιβαλλοντική αλλαγή είναι πρωταρχικής σημασίας παράγοντες για την ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής πολιτικής, την εφαρμογή της και, ευρύτερα, την ενίσχυση των ικανοτήτων των πολιτών.

Η παρούσα πρόταση είναι σύμφωνη με τις προτεραιότητες της Επιτροπής.

2. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

2.1. Διαβούλευση ενδιαφερόμενων μερών

Μέθοδοι διαβούλευσης, κύριοι τομείς – στόχοι και γενικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων

Η πρόταση συζητήθηκε με παραγωγούς στοιχείων στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα και τις υπηρεσίες της Επιτροπής (ΓΔ ENV, JRC, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος), με

⁴ ΕΕ L 344 της 28.12.2007, σ. 15.

⁵ Απόφαση αριθ. 1600/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2002, για τη θέσπιση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (ΕΕ L 242 της 10.09.2002, σ. 1)

γραφτές διαβουλεύσεις, στις σχετικές ομάδες εργασίας και ειδικές ομάδες, και με τους διευθυντές για τις στατιστικές και τους λογαριασμούς στον τομέα του περιβάλλοντος.

Περίληψη απαντήσεων και τρόπος με τον οποίο έχουν ληφθεί υπόψη

Η τρέχουσα πρόταση είναι το αποτέλεσμα εντατικών διαπραγματεύσεων μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών.

2.2. Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνομosύνης

Σχετικοί επιστημονικοί τομείς/τομείς εμπειρογνομosύνης

Οι εθνικοί αντιπρόσωποι και οι αντιπρόσωποι της Επιτροπής (ΓΔ ENV, JRC, Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος) στις συνεδριάσεις της ειδικής ομάδας της ΓΔ Eurostat για τους «λογαριασμούς ροής υλικού», των ομάδων εργασίας για τους «περιβαλλοντικούς λογαριασμούς» και για τις «στατιστικές περιβαλλοντικών δαπανών» και στις συνεδριάσεις με τους διευθυντές για τις «στατιστικές και τους λογαριασμούς για το περιβάλλον» (DIMESA) ήταν όλοι εμπειρογνώμονες με γνώση της ισχύουσας νομοθεσίας, των εθνικών συστημάτων συλλογής και κατάρτισης περιβαλλοντικών στατιστικών και λογαριασμών καθώς και των νέων τάσεων στην ανάπτυξη περιβαλλοντικής λογιστικής.

Μεθοδολογία

Οι εμπειρογνώμονες συνέβαλαν στη διαδικασία εκπόνησης της πρότασης με τη συμμετοχή τους σε συνεδριάσεις της ειδικής ομάδας, των ομάδων εργασίας και DIMESA καθώς και στις γραπτές διαβουλεύσεις.

Κύριες οργανώσεις/κύριοι εμπειρογνώμονες

Οι κύριοι εμπειρογνώμονες προέρχονταν από τα εθνικά στατιστικά ιδρύματα, τα υπουργεία και τους οργανισμούς περιβάλλοντος, καθώς και από τις ΓΔ ENV, JRC και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

Σύνοψη των συμβουλών που χορηγήθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν

Υπήρξε ιδιαίτερα θετική και ενθαρρυντική ανταπόκριση. Δεν αναφέρθηκε η ύπαρξη πιθανών σοβαρών κινδύνων με αμετάκλητες επιπτώσεις.

Μέσα που χρησιμοποιήθηκαν για να γνωστοποιηθούν στο κοινό οι συμβουλές των εμπειρογνομosύνων

Τα έγγραφα εργασίας και τα πρακτικά των συνεδριάσεων της ειδικής ομάδας, των ομάδων εργασίας και των DIMESA διατίθενται μέσω CIRCA.

2.3. Ανάλυση επιδράσεων και συνεπειών

Εντοπίστηκαν δύο επιλογές:

- Επιλογή 1: συνέχιση με τη συμφωνία κυρίων, όπως μέχρι σήμερα

- Επιλογή 2: θέσπιση νομικής βάσης για την υποστήριξη της συλλογής στοιχείων σχετικά με περιβαλλοντικοοικονομικούς λογαριασμούς.

2.3.1. Επιλογή 1: Συνέχιση της συμφωνίας κυρίων όπως μέχρι σήμερα

Επιδράσεις και συνέπειες για πολίτες και νοικοκυριά

Δεν αναμένεται άμεση επίδραση ή συνέπεια. Έμμεσα, θα επηρεαστούν από τη συνεχή χρήση διασκορπισμένων και ανεπαρκών στοιχείων που χρησιμοποιούνται από τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής γεγονός που καθιστά το έργο τους περισσότερο κατακερματισμένο και λιγότερο συντονισμένο με στοιχεία που αφορούν την οικονομία και την κοινωνία.

Επιδράσεις και συνέπειες για τις επιχειρήσεις

Δεν αναμένεται άμεση επίδραση ή συνέπεια. Έμμεσα θα επηρεαστούν από τη συνεχή χρήση διασκορπισμένων και ανεπαρκών στοιχείων που χρησιμοποιούνται από τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής και από τις αποφάσεις τους που βασίζονται σε αυτά.

Επιδράσεις και συνέπειες για τα κράτη μέλη

Στη σημερινή κατάσταση που βασίζεται σε συμφωνία κυρίων χωρίς καμία νομική βάση, στην καλύτερη περίπτωση η ποιότητα και η διαθεσιμότητα των στοιχείων θα εξακολουθήσει να είναι στο σημερινό λιγότερο από ικανοποιητικό επίπεδο ή, ακόμη πιο πιθανόν, η διαθεσιμότητα των στοιχείων θα μειωθεί. Σε συνδυασμό με τη μελέτη «Environmental Accounts in Europe – State of play of recent work» (Περιβαλλοντικοί λογαριασμοί στην Ευρώπη – κατάσταση προόδου πρόσφατου έργου) που πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή το 2007, ορισμένες χώρες διευκρίνισαν ότι η προτεραιότητα στη χώρα τους ήταν να επικεντρωθούν σχεδόν αποκλειστικά στη νομικά απαιτούμενη υποβολή έκθεσης και ότι τα στοιχεία που συγκεντρώνονται και κοινοποιούνται βάσει συμφωνίας κυρίων θα πάντουν να συγκεντρώνονται λόγω έλλειψης νομικής απαίτησης. Αυτό ισχύει επίσης και για σαφώς καθιερωμένες στατιστικές σε περιβαλλοντικούς λογαριασμούς λόγω των δημοσιονομικών περιορισμών.

Επιδράσεις και συνέπειες για τις πολιτικές σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Υπάρχουν όλο και μεγαλύτερες ανάγκες για σύνδεση των στοιχείων σχετικά με το περιβάλλον με τα στοιχεία σχετικά με την οικονομία. Ολοκληρωμένες αξιολογήσεις απαιτούνται σε διάφορα σχέδια δράσης και στρατηγικές της ΕΕ. Η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών στρατηγικών μπορεί να πραγματοποιηθεί, μόνον αν διατίθενται αξιόπιστα στοιχεία. Η σημερινή κατάσταση που βασίζεται σε συμφωνία κυρίων δεν προσφέρει καμία εγγύηση για την υποβολή στοιχείων με τη δέουσα ποιότητα, επικαιρότητα και κάλυψη ώστε να πραγματοποιηθεί σωστά η εν λόγω αξιολόγηση.

Αν εξακολουθήσει να χρησιμοποιείται η συμφωνία κυρίων υπάρχει κίνδυνος τα ελλείποντα στοιχεία να εκτιμούνται και να συλλέγονται διαφορετικά σε ad hoc βάση κάθε φορά που οι πολιτικές ανάγκες απαιτούν στοιχεία σχετικά με τη σχέση μεταξύ της οικονομίας και του περιβάλλοντος. Συνεπώς, οι δυνατότητες για τη δημιουργία βάσης στοιχείων και τη συλλογή κατάλληλων στοιχείων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της πολιτικής θα περιορίζονται στις συνθήκες που επικρατούν σήμερα.

2.3.2. Επιλογή 2: Θέσπιση νομικής βάσης για την υποστήριξη της συλλογής στοιχείων σχετικά με τους περιβαλλοντικοοικονομικούς λογαριασμούς

Επιδράσεις και συνέπειες για πολίτες και νοικοκυριά

Δεν αναμένεται άμεση επίδραση ή συνέπεια. Έμμεσα, θα επηρεαστούν από τη βελτιωμένη βάση στοιχείων που παρέχονται στους υπευθύνους για τη χάραξη πολιτικής και από τις αποφάσεις τους που βασίζονται σε αυτά.

Επιδράσεις και συνέπειες για τις επιχειρήσεις

Ενδέχεται να υπάρξουν ορισμένες περιπτώσεις εμπιστευτικών στοιχείων που θα χρειαστεί να αντιμετωπιστούν.

Η περιβαλλοντική λογιστική ασχολείται κυρίως με την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων στοιχείων και όχι με τη συλλογή νέων στατιστικών στοιχείων από τις επιχειρήσεις.

Για τα τρία μοντέλα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, δηλαδή τους λογαριασμούς ατμοσφαιρικών εκπομπών, περιβαλλοντικοί φόροι ανά οικονομική δραστηριότητα και λογαριασμοί ροής υλικών για το σύνολο της οικονομίας, τα αναγκαία στοιχεία καταρτίζονται με βάση τις ήδη ισχύουσες υποχρεώσεις αναφοράς. Π.χ., οι λογαριασμοί ατμοσφαιρικών εκπομπών βασίζονται στα στοιχεία που παράγονται για καταλόγους ατμοσφαιρικών εκπομπών (με βάση την UNFCCC και την CLRTAP που αναφέρονται στο παράρτημα Ι). Τα στοιχεία της δεύτερης ενότητας σχετικά με τους φόρους για το περιβάλλον προέρχονται με βάση τις στατιστικές για τους φόρους και τις στατιστικές των οικονομικών της κυβέρνησης καθώς και φορολογικά στοιχεία από τους εθνικούς λογαριασμούς. Τέλος, τα στοιχεία που χρειάζονται για τους λογαριασμούς ροής υλικών στο σύνολο της οικονομίας συνάγονται από γεωργικές στατιστικές, στατιστικές βιομηχανικής παραγωγής και εμπορικές στατιστικές.

Συνεπώς, δεν προκύπτουν νέες σημαντικές απαιτήσεις για επιχειρήσεις από την έκδοση του παρόντος κανονισμού.

Επιδράσεις και συνέπειες για τα κράτη μέλη

Σε γενικές γραμμές οι περιβαλλοντικοί λογαριασμοί δεν απαιτούν τη συλλογή νέων στοιχείων, αλλά δημιουργούν πρόσθετες χρήσεις για τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών (π.χ. προσφορά-χρήσεις και πίνακες εισροών-εκροών), για τις περιβαλλοντικές στατιστικές και άλλους τομείς στατιστικών. Τα πρωτογενή στοιχεία που χρειάζονται, παράλληλα με τους εθνικούς λογαριασμούς, είναι στοιχεία για το περιβάλλον, την ενέργεια, τις μεταφορές, τη δασοκομία, την αλιεία, τις απογραφές ατμοσφαιρικών εκπομπών και άλλες στατιστικές καθώς και άλλα στοιχεία που διαθέτουν τα υπουργεία, ειδικά θεσμικά όργανα και περιβαλλοντικοί οργανισμοί.

Με βάση τις απαντήσεις στη μελέτη με τίτλο «Περιβαλλοντικοί λογαριασμοί – κατάσταση προόδου πρόσφατου έργου» που πραγματοποιήθηκε για την Eurostat το 2007, ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες δήλωσαν ότι οι περιβαλλοντικοί λογαριασμοί δεν πρόκειται να καταρτιστούν ή να συνεχιστούν χωρίς ευρωπαϊκή νομική βάση, που να προσφέρει το έννομο δικαίωμα για την απαίτηση των αναγκαίων πόρων για τη εκπλήρωση αυτής της απαίτησης.

Επιδράσεις και συνέπειες για τις πολιτικές σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η αξιολόγηση της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής και των θεματικών στρατηγικών της μπορεί να πραγματοποιηθεί σοβαρά, μόνον αν διατίθενται αξιόπιστα στοιχεία. Η θεματική στρατηγική σχετικά με τη βιώσιμη χρήση εθνικών πόρων απαιτεί ρητώς στοιχεία για τη δημιουργία δεικτών σχετικά με την αποσύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης από φυσικές πιέσεις και δείκτες σχετικά με τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Οι δείκτες αυτοί βασίζονται σε στοιχεία που συλλέγονται προς το παρόν μέσω της συμφωνίας κυρίων. Η απαιτούμενη συνεκτική και τακτική παραγωγή και αναφορά περιβαλλοντικών λογαριασμών θα βελτιώσουν την ποιότητα των στατιστικών. Μέχρι τώρα τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για έναν από τους διαρθρωτικούς δείκτες και τρεις από τους δείκτες βιώσιμης ανάπτυξης δεν χρησιμοποιούσαν στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από τη χώρα αλλά είχαν αναπτυχθεί από διεθνείς βάσεις δεδομένων (π.χ. από τον FAO, τον ΟΗΕ). Τα στοιχεία για τις αναφορές δεικτών το 2009 χρησιμοποιήσαν, για πρώτη φορά, στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από χώρα και τα οποία υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της σημερινής συμφωνίας προαιρετικής συλλογής στοιχείων.

Αφετέρου, άλλες πολιτικές της ΕΕ (π.χ. ανακύκλωση και πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, ατμοσφαιρικές εκπομπές και κλιματική αλλαγή, βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή) θα παρακολουθούνται πολύ καλύτερα αν υπάρχουν στοιχεία καλής ποιότητας για τη διασύνδεση μεταξύ περιβάλλοντος και οικονομίας. Τα εν λόγω στοιχεία μπορούν να συλλέγονται στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών λογαριασμών, αλλά είναι ανάγκη να συμμετέχει κάθε χώρα και να εξασφαλίζεται πλήρως η εναρμόνιση. Η δέουσα νομική βάση για τη συλλογή αυτή στοιχείων μπορεί να εξασφαλίσει αυτές τις απαιτήσεις.

Αναμένονται τα ακόλουθα αποτελέσματα: συλλογή στοιχείων σε ένα σημαντικό τομέα σε όλη την ΕΕ, μεγαλύτερη προβολή των περιβαλλοντικών λογαριασμών ως εργαλείου παρακολούθησης της πολιτικής με τη διερεύνηση της δυνατότητας να συνδεθούν τα στοιχεία για το περιβάλλον και την οικονομία, δυνατότητα να επωφεληθούμε από την τρέχουσα αναθεώρηση του ΕΣΛ και να δημιουργηθούν συνέργιες για τη συλλογή στοιχείων.

2.3.3. Σύνοψη των κινδύνων από τη διατήρηση της σημερινής κατάστασης

Αν δεν εφαρμοστεί η επιλογή 2, εντοπίστηκαν οι ακόλουθοι κίνδυνοι:

- Ο κίνδυνος να μην συλλέγονται σωστά τα στοιχεία για την παροχή εκτιμήσεων σε επίπεδο ΕΕ και να μη διατίθενται τελικές πλήρεις σειρές στοιχείων στους περιβαλλοντικούς λογαριασμούς. Αυτό συνεπάγεται ότι οι πληροφορίες σχετικά με τους δεσμούς μεταξύ του περιβάλλοντος και της οικονομίας δεν θα είναι πλήρεις.
- Κίνδυνος η ανάλυση να έγινε με βάση ανεπίσημα στοιχεία. Αυτό περιλαμβάνει τον κίνδυνο ότι άλλοι παράγοντες θα εκτιμήσουν τις πληροφορίες σχετικά με τους δεσμούς μεταξύ του περιβάλλοντος και της οικονομίας και θα κάνουν το ίδιο με αυτό που θα έπρεπε να κάνουν η Eurostat και το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα με πιο συστηματικό και εναρμονισμένο τρόπο.
- Κίνδυνος να μην αναγνωρίζεται η ΕΕ ως παγκόσμιος και πρωτοπόρος συντελεστής στον τομέα των περιβαλλοντικών λογαριασμών. Υπάρχει κίνδυνος απώλειας της προσπάθειας που έχει καταβληθεί μέχρι σήμερα χωρίς σαφές τελικό όφελος.

2.3.4. Η προτιμώμενη επιλογή

Για την επιλογή μεταξύ της συνέχισης συλλογής στοιχείων σχετικά με περιβαλλοντικούς λογαριασμούς με τη χρήση «συμφωνίας κυρίων» ή με την υποστήριξη της νομοθεσίας της ΕΕ, σαφώς υπερισχύει η δεύτερη επιλογή ως εκείνη που παράγει τα βέλτιστα αποτελέσματα.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Συνοπτική παρουσίαση της προτεινόμενης δράσης

Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι η θέσπιση κοινού πλαισίου για τη συλλογή, την κατάρτιση, τη διαβίβαση και την αξιολόγηση των ευρωπαϊκών περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών.

3.2. Νομική βάση

Το άρθρο 338 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχει τη νομική βάση για τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζει μέτρα για την εκπόνηση στατιστικών, εφόσον αυτό απαιτείται, σχετικά με τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων της Ένωσης. Το ίδιο άρθρο καθορίζει τις απαιτήσεις που αφορούν την παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών και απαιτεί τη συμμόρφωσή τους προς τα πρότυπα αμεροληψίας, αξιοπιστίας, αντικειμενικότητας, επιστημονικής ανεξαρτησίας, σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας και στατιστικού απορρήτου.

3.3. Αρχή της επικουρικότητας

Δεδομένου ότι η πρόταση δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ, εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

Ο στόχος της προτεινόμενης δράσης, δηλαδή η συλλογή, η κατάρτιση, η διαβίβαση και η αξιολόγηση ευρωπαϊκών περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών, δεν μπορεί να επιτευχθεί αποτελεσματικά από τα κράτη μέλη και, συνεπώς, μπορεί να υλοποιηθεί καλύτερα σε επίπεδο ΕΕ βάσει κοινοτικής νομικής πράξης, επειδή μόνον η Επιτροπή μπορεί να συντονίσει την απαραίτητη εναρμόνιση των στατιστικών στοιχείων σε κοινοτικό επίπεδο. Η συλλογή δεδομένων και η κατάρτιση συγκρίσιμων περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών μπορεί να διοργανωθεί από τα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης.

3.4 Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τον(τους) εξής λόγο(λόγους).

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, ο παρών κανονισμός περιορίζεται στα ελάχιστα απαιτούμενα για την επίτευξη του στόχου του και δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για το σκοπό αυτό. Ο παρών κανονισμός δεν προσδιορίζει τους μηχανισμούς συλλογής στοιχείων για κάθε κράτος μέλος, αλλά απλώς καθορίζει τα στοιχεία που πρέπει να παρέχονται ούτως ώστε να εξασφαλίζεται εναρμονισμένη διάρθρωση και χρονοδιάγραμμα.

Για τους περισσότερους τομείς, τα κράτη μέλη δεν είναι υποχρεωμένα να προβούν σε τυχόν αλλαγές για την κατάρτιση περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών, για τους οποίους έχουν ήδη συλλεγεί στοιχεία σε επίπεδο ΕΕ στο πλαίσιο συμφωνίας κυρίων. Ανάλογα με τους

τομείς, ενδέχεται να προκύψει αλλαγή στην κοινοποίηση της έρευνας η οποία μπορεί να επηρεάσει τις επιχειρήσεις. Ωστόσο, η περιβαλλοντική λογιστική ασχολείται κυρίως με την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων στοιχείων και όχι με τη συλλογή νέων στατιστικών από τις επιχειρήσεις. Πράγματι, σε γενικές γραμμές οι περιβαλλοντικοί λογαριασμοί δεν απαιτούν νέα συλλογή στοιχείων, αλλά δημιουργούν επιπρόσθετες χρήσεις για εθνικούς λογαριασμούς στοιχείων (π.χ. προσφορά-χρήση και πίνακες εισροών-εκροών), για περιβαλλοντικές στατιστικές και άλλους τομείς στατιστικής.

3.5. Επιλογή μέσων

Προτεινόμενα μέσα: Κανονισμός

Άλλα μέσα δεν ενδείκνυνται για τον(τους) ακόλουθο(ακόλουθους) λόγο(λόγους).

Η επιλογή της κατάλληλης πράξης εξαρτάται από το νομοθετικό στόχο. Λόγω των πληροφοριακών αναγκών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η τάση για τις ευρωπαϊκές στατιστικές είναι να χρησιμοποιούνται κανονισμοί αντί για οδηγίες ως βασικές πράξεις. Ο κανονισμός είναι προτιμότερος, επειδή καθορίζει την ίδια νομοθεσία σε όλη την Κοινότητα και εξασφαλίζει την ακριβή και ενιαία εφαρμογή του από τα κράτη μέλη. Ο κανονισμός έχει άμεση εφαρμογή, πράγμα που σημαίνει ότι δεν χρειάζεται να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο. Αντίθετα, οι οδηγίες, οι οποίες αποσκοπούν στην εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών, είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη ως προς τους στόχους τους, αλλά αφήνουν στις εθνικές αρχές την επιλογή της μορφής και των μεθόδων που θα χρησιμοποιήσουν για την επίτευξη των εν λόγω στόχων. Πρέπει επίσης να μεταφερθούν στο εθνικό δίκαιο. Η χρήση κανονισμού είναι σύμφωνη με άλλες στατιστικές νομοθετικές πράξεις, οι οποίες έχουν εκδοθεί από το 1997 και μετά.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η συλλογή στοιχείων δεν έχει νέες επιπτώσεις για τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

5. Πρόσθετες πληροφορίες

Η προτεινόμενη πράξη αφορά θέμα που ενδιαφέρει τον ΕΟΧ και θα πρέπει συνεπώς να επεκταθεί στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με μια ευρωπαϊκή περιβαλλοντική οικονομική λογιστική

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη: τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 338 παράγραφος 1,

την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

μετά από διαβίβαση της πρότασης στα εθνικά κοινοβούλια,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το άρθρο 3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ότι η Ένωση «εργάζεται για τη αειφόρο ανάπτυξη της Ευρώπης με γνώμονα την ισόρροπη οικονομική ανάπτυξη και τη σταθερότητα των τιμών, την άκρως ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία της αγοράς, με στόχο την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο, και το υψηλό επίπεδο προστασίας και βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος.»
- (2) Στο έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον⁶ επιβεβαιώνεται ότι αξιόπιστες πληροφορίες για την κατάσταση του περιβάλλοντος καθώς και για τις καθοριστικής σημασίας τάσεις, πιέσεις και κινητήριες δυνάμεις για την περιβαλλοντική αλλαγή είναι πρωταρχικής σημασίας παράγοντες για την ανάπτυξη μιας αποτελεσματικής πολιτικής, την εφαρμογή της και, γενικότερα, την ενίσχυση των δικαιωμάτων των πολιτών.
- (3) Η απόφαση αριθ. 1578/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, για το κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα 2008-2012⁷ αναφέρεται ρητώς στην ανάγκη υψηλής ποιότητας στατιστικών και λογαριασμών στον τομέα του περιβάλλοντος. Επιπλέον, στις κύριες πρωτοβουλίες για το 2008 έως το 2012 αναφέρεται ότι πρέπει να αναπτυχθούν νομικές βάσεις, όπου απαιτείται, για

⁶ Απόφαση αριθ. 1600/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2002, για τη θέσπιση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον (ΕΕ L 242 της 10.9.2002, σ. 1).

⁷ ΕΕ L 344 της 28.12.2007, σ. 15.

τους βασικούς τομείς συλλογής στοιχείων για το περιβάλλον που δεν καλύπτονται επί του παρόντος από νομικές πράξεις.

- (4) Η ανάγκη να συμπληρωθούν οι ήδη υφιστάμενοι δείκτες με στοιχεία που ενσωματώνουν περιβαλλοντικές και κοινωνικές πτυχές έτσι ώστε να καταστεί δυνατή μια πιο συνεκτική και σφαιρική χάραξη πολιτικής αναγνωρίστηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής COM (2009) 433, της 20ής Αυγούστου 2009, σχετικά με το ΑΕγχΠ και πέρα από αυτό. Προς το σκοπό αυτό, οι περιβαλλοντικοί λογαριασμοί προσφέρουν μέσα παρακολούθησης των πιέσεων που ασκούνται από την οικονομία στο περιβάλλον και διερεύνησης του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να αμβλυνθούν οι πιέσεις αυτές. Σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και την κινητήρια δύναμη για την επίτευξη οικονομίας χαμηλής εκπομπής διοξειδίου του άνθρακα, που εντάσσονται στη στρατηγική της Λισαβόνας και διάφορες σημαντικές πρωτοβουλίες, η ανάπτυξη πλαισίου στοιχείων το οποίο περιλαμβάνει σταθερά περιβαλλοντικά θέματα παράλληλα με τα οικονομικά γίνεται συνεχώς πιο επιτακτική.
- (5) Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΛ), που ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2223/96, της 25ης Ιουνίου 1996, περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας⁸ (εφεξής «ΕΣΛ 95»), σύμφωνα με το Σύστημα των Εθνικών Λογαριασμών (ΣΕΛ), που εγκρίθηκε από τη Στατιστική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών το Φεβρουάριο 1993, είναι το κύριο εργαλείο πίσω από τις οικονομικές στατιστικές της ΕΕ καθώς και πολλούς οικονομικούς δείκτες (συμπεριλαμβανόμενου του ΑΕγχΠ). Το πλαίσιο του ΕΣΛ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση και αξιολόγηση των διαφόρων πτυχών της οικονομίας (π.χ. τη δομή της, τα ειδικά μέρη της, την διαχρονική εξέλιξή της, κ.λπ.), ωστόσο για ορισμένες ειδικές ανάγκες στοιχείων, όπως π.χ. η ανάλυση της αλληλεπίδρασης μεταξύ του περιβάλλοντος και της οικονομίας, η καλύτερη λύση είναι η κατάρτιση ξεχωριστών δορυφορικών λογαριασμών.
- (6) Στα συμπεράσματά του, τον Ιούνιο του 2006, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της να επεκτείνουν τους εθνικούς λογαριασμούς σε θεμελιώδεις πτυχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι εθνικοί λογαριασμοί πρέπει συνεπώς να συμπληρωθούν με ολοκληρωμένους περιβαλλοντικοοικονομικούς λογαριασμούς που θα παρέχουν πλήρως συνεκτικά στοιχεία.
- (7) Οι δορυφορικοί λογαριασμοί καθιστούν δυνατή την επέκταση της αναλυτικής ικανότητας για επιλεγμένους τομείς κοινωνικής ανησυχίας, όπως οι πιέσεις που ασκούνται στο περιβάλλον οι οποίοι οφείλονται στις δραστηριότητες του ανθρώπου, με ευέλικτο τρόπο, χωρίς να επιβαρύνει υπερβολικά ή να διαταράσσει το κεντρικό σύστημα.
- (8) Το σύστημα των ολοκληρωμένων περιβαλλοντικών οικονομικών λογαριασμών (ΣΠΟΛ), που αναπτύχθηκε συλλογικά από τον ΟΗΕ, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΔΝΤ, τον ΟΟΣΑ και την Παγκόσμια Τράπεζα αποτελεί δορυφορικό σύστημα των ΣΕΛ. Συγκεντρώνει οικονομικά και περιβαλλοντικά στοιχεία σε ένα κοινό πλαίσιο για τη μέτρηση της συμβολής του περιβάλλοντος στην οικονομία και του αντίκτυπου της οικονομίας στο περιβάλλον. Παρέχει στους υπευθύνους για τη λήψη πολιτικών

⁸ ΕΕ L 310 της 30.11.1996, σ. 1.

αποφάσεων δείκτες και περιγραφικές στατιστικές για την παρακολούθηση αυτών των αλληλεπιδράσεων καθώς και μια βάση δεδομένων για στρατηγικό σχεδιασμό και ανάλυση της πολιτικής με σκοπό τον εντοπισμό πιο βιώσιμων τρόπων ανάπτυξης.

- (9) Το ΣΠΟΛ συνοψίζει και ενσωματώνει όσο το δυνατόν περισσότερο τις διάφορες κατηγορίες περιβαλλοντικών λογαριασμών. Γενικά, όλες αυτές οι κατηγορίες διευρύνουν τις υφιστάμενες έννοιες του ΣΕΛ όπως το κόστος, το σχηματισμό κεφαλαίου και το απόθεμα κεφαλαίου, τις οποίες έννοιες συμπληρώνουν με επιπρόσθετα στοιχεία από φυσική άποψη, προκειμένου να συμπεριληφθούν στοιχεία για το περιβαλλοντικό κόστος και τη χρήση φυσικών πόρων στην παραγωγή, ή τις οποίες τροποποιούν με την ένταξη των επιπτώσεων αυτών από νομισματική άποψη. Εντός αυτού του γενικού προσανατολισμού, οι διάφορες υφιστάμενες κατηγορίες διαφέρουν σημαντικά από την άποψη της μεθοδολογίας και των εξεταζόμενων περιβαλλοντικών προβληματισμών.
- (10) Η Επιτροπή παρουσίασε την πρώτη στρατηγική της για την «πράσινη λογιστική» το 1994⁹. Από τότε η Επιτροπή (Eurostat) και τα κράτη μέλη ανέπτυξαν και δοκίμασαν μεθόδους λογιστικής σε σημείο που ορισμένα κράτη μέλη τώρα παρέχουν τακτικά πρώτα στοιχεία περιβαλλοντικών λογαριασμών. Συνηθέστεροι είναι οι λογαριασμοί που αφορούν τη φυσική ροή των ατμοσφαιρικών εκπομπών (συμπεριλαμβανομένων των αερίων του θερμοκηπίου) και της υλικής κατανάλωσης, καθώς και οι χρηματικοί λογαριασμοί σχετικά με τις δαπάνες και τους φόρους περιβαλλοντικής προστασίας.
- (11) Ένας από τους στόχους για την περίοδο που καλύπτεται από το Κοινοτικό Στατιστικό Πρόγραμμα 2008-2012 είναι η ανάληψη πρωτοβουλιών για την αντικατάσταση των συμφωνιών από την ευρωπαϊκή νομοθεσία σε ορισμένους τομείς της κανονικής παραγωγής ευρωπαϊκών στατιστικών που έχουν ωριμάσει επαρκώς.
- (12) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές¹⁰ παρέχει ένα πλαίσιο αναφοράς για ευρωπαϊκούς περιβαλλοντικοοικονομικού λογαριασμούς. Ειδικότερα, απαιτεί συμμόρφωση με τις αρχές επαγγελματικής ανεξαρτησίας, αμεροληψίας, αντικειμενικότητας, αξιοπιστίας, στατιστικής εχεμύθειας και αποδοτικότητας κόστους.
- (13) Επειδή οι διάφορες σειρές περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών βρίσκονται υπό εξέλιξη και σε διαφορετικά στάδια ωριμότητας, πρέπει να εγκριθεί μια δομή σε ενότητες για να παρέχει την κατάλληλη ευελιξία.
- (14) Πρέπει να καταρτιστεί πρόγραμμα πιλοτικών μελετών για τη βελτίωση της ποιότητας των εκθέσεων και των στοιχείων, για τη βελτίωση των μεθοδολογιών και για την προετοιμασία για περαιτέρω εξελίξεις.
- (15) Η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί ώστε να χορηγήσει παρεκκλίσεις στα κράτη μέλη όταν απαιτούνται σημαντικές προσαρμογές στα εθνικά συστήματα στατιστικής τους.

⁹ COM(1994) 670.

¹⁰ EE L 87 της 31.3.2009, σ. 164.

- (16) Επειδή ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η θέσπιση κοινού νομικού πλαισίου για τη συλλογή, την κατάρτιση, τη διαβίβαση και την αξιολόγηση ευρωπαϊκής περιβαλλοντικοοικονομικής λογιστικής, είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, συνεπώς, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού.
- (17) Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των διαδικασιών άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή¹¹.
- (18) Η Επιτροπή πρέπει να εξουσιοδοτηθεί να εγκρίνει πράξεις κατ' εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 290 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λόγους προσαρμογής των ενοτήτων στις περιβαλλοντικές, οικονομικές και τεχνικές εξελίξεις, καθώς και παροχής μεθοδολογικής καθοδήγησης.
- (19) Ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κοινό πλαίσιο για τη συλλογή, την κατάρτιση, τη διαβίβαση και την αξιολόγηση των ευρωπαϊκών περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών με στόχο τη δημιουργία περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών ως δορυφορικών λογαριασμών στο πλαίσιο του ΕΣΛ 95 με την παροχή μεθοδολογίας, κοινών προτύπων, ορισμών, διευκρινίσεων και κανόνων λογιστικής, με σκοπό να χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση περιβαλλοντικοοικονομικών λογαριασμών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

(1) «ατμοσφαιρική εκπομπή» είναι η φυσική ροή υλικών σε μορφή αερίων ή σωματιδίων από το οικονομικό σύστημα (παραγωγή ή διαδικασίες κατανάλωσης) στην ατμόσφαιρα που αποτελεί μέρος του περιβαλλοντικού συστήματος·

(2) «φόρος σε σχέση με το περιβάλλον» είναι ο φόρος του οποίου η φορολογική βάση αποτελεί μια φυσική μονάδα (ή υποκατάστατο αυτής) για κάτι το οποίο έχει αποδεδειγμένο, συγκεκριμένο αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, όπου μπορούν να συμπεριληφθούν ως φόροι μόνον οι συναλλαγές που εντοπίστηκαν από εθνικούς λογαριασμούς·

¹¹ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

(3) «λογαριασμοί ροής υλικού για το σύνολο της οικονομίας (EW-MFA)» σημαίνει συνεκτικές συγκεντρώσεις των συνολικών εισροών υλικού στις εθνικές οικονομίες, αλλαγές του αποθέματος υλικού εντός της οικονομίας και εκροές υλικού σε άλλες οικονομίες ή στο περιβάλλον.

Άρθρο 3

Ενότητες

1. Οι περιβαλλοντικοί λογαριασμοί που πρέπει να καταρτιστούν εντός του κοινού πλαισίου που αναφέρεται στο άρθρο 1 εντάσσονται στις ακόλουθες ενότητες:

α) μια ενότητα για τους λογαριασμούς ατμοσφαιρικών εκπομπών, όπως ορίζεται στο παράρτημα I·

β) μια ενότητα για τη φορολογία σχετικά με το περιβάλλον ανά οικονομική δραστηριότητα, όπως ορίζεται στο παράρτημα II·

γ) μια ενότητα για λογαριασμούς ροής υλικού για το σύνολο της οικονομίας, όπως ορίζεται στο παράρτημα III.

2. Κάθε ενότητα περιέχει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τους στόχους για τους οποίους καταρτίζονται οι λογαριασμοί·

β) την κάλυψη των λογαριασμών·

γ) τον κατάλογο των χαρακτηριστικών για τα οποία πρέπει να συγκεντρωθούν και να διαβιβαστούν στοιχεία·

δ) το πρώτο έτος αναφοράς, τη συχνότητα και τις προθεσμίες διαβίβασης για την κατάρτιση των λογαριασμών·

ε) τους πίνακες αναφοράς·

στ) τη μέγιστη διάρκεια των μεταβατικών περιόδων που αναφέρονται στο άρθρο 8 κατά τις οποίες μπορεί να χορηγούνται παρεκκλίσεις από την Επιτροπή.

3. Η Επιτροπή εγκρίνει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 9 με στόχο την προσαρμογή των ενοτήτων στις περιβαλλοντικές, οικονομικές και τεχνικές εξελίξεις, καθώς και την παροχή μεθοδολογικής καθοδήγησης.

Άρθρο 4

Πιλοτικές μελέτες

1. Η Επιτροπή καταρτίζει πρόγραμμα για πιλοτικές μελέτες που πρέπει να πραγματοποιηθούν από τα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση, προκειμένου να αναπτυχθεί η ποιότητα αναφοράς και στοιχείων, να δημιουργηθούν μακροχρόνιες σειρές στοιχείων και να αναπτυχθεί η μεθοδολογία.

2. Τα αποτελέσματα των πιλοτικών ερευνών αξιολογούνται και δημοσιεύονται από την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα της διαθεσιμότητας των στοιχείων σε σχέση με το κόστος της συλλογής και την αντίστοιχη επιβάρυνση. Με βάση τα πορίσματα των πιλοτικών αυτών μελετών, η Επιτροπή εκδίδει τις αναγκαίες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 9.

Άρθρο 5

Συλλογή δεδομένων

1. Τα κράτη μέλη συλλέγουν τα αναγκαία στοιχεία για την παρακολούθηση των χαρακτηριστικών των ενοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

2. Τα κράτη μέλη, βασιζόμενα στην αρχή της απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, συλλέγουν τα αναγκαία στοιχεία συνδυάζοντας τις διαφορετικές πηγές που αναφέρονται παρακάτω:

α) έρευνες·

β) διαδικασίες για στατιστικές εκτιμήσεις, όταν ορισμένα χαρακτηριστικά δεν έχουν παρατηρηθεί για όλες τις μονάδες.

γ) διοικητικές πηγές.

3. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή και παρέχουν αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τις μεθόδους που χρησιμοποίησαν και την ποιότητα των στοιχείων από τις πηγές που απαριθμούνται στην παράγραφο 2.

Άρθρο 6

Διαβίβαση στην Επιτροπή (Eurostat)

1. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή (Eurostat) τα στοιχεία που ορίζονται στα παραρτήματα, συμπεριλαμβανομένων των εμπιστευτικών στοιχείων, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας.

2. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στην ενδεδειγμένη τεχνική μορφή, η οποία προσδιορίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2.

Άρθρο 7

Εκτίμηση της ποιότητας

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, στα στοιχεία που πρέπει να διαβιβάζονται εφαρμόζονται τα κριτήρια ποιότητας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009.

2. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή (Eurostat) έκθεση για την ποιότητα των διαβιβαζόμενων στοιχείων.

3. Κατά την εφαρμογή των κριτηρίων ποιότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για τα στοιχεία που καλύπτει ο παρών κανονισμός, οι λεπτομέρειες, η δομή και η περιοδικότητα των

εκθέσεων ποιότητας προσδιορίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2.

4. Η Επιτροπή (Eurostat) αξιολογεί την ποιότητα των διαβιβαζόμενων στοιχείων.

Άρθρο 8

Παρεκκλίσεις

1. Η Επιτροπή μπορεί να παρέχει παρεκκλίσεις στα κράτη μέλη στη διάρκεια των μεταβατικών περιόδων που αναφέρονται στα παραρτήματα σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2, εφόσον τα εθνικά στατιστικά συστήματα απαιτούν μείζονες προσαρμογές.

2. Προς το σκοπό αυτό, το οικείο κράτος μέλος υποβάλλει δεόντως αιτιολογημένη αίτηση στην Επιτροπή το αργότερο τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 9

Εκτέλεση της εξουσιοδότησης

1. Οι εξουσίες για την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 και άρθρο 4 παράγραφος 2 ανατίθενται στην Επιτροπή για αόριστη χρονική περίοδο.

2. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

3. Οι εξουσίες για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ανατίθενται στην Επιτροπή υπόκεινται στις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 10 και 11.

Άρθρο 10

Ανάκληση της εξουσιοδότησης

1. Η ανάθεση εξουσιών που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 και 4 παράγραφος 2 μπορούν ανακληθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

2. Το θεσμικό όργανο που άρχισε εσωτερική διαδικασία για τη λήψη απόφασης όσον αφορά την ανάκληση των εξουσιών ενημερώνει τον άλλο νομοθέτη και την Επιτροπή το αργότερο ένα μήνα πριν από τη λήψη της τελικής απόφασης, επισημαίνοντας τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο ανάκλησης και τις αιτίες για την εν λόγω ανάκληση.

3. Η απόφαση ανάκλησης θέτει τέρμα στην ανάθεση των εξουσιών που διευκρινίζονται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται αμέσως σε ισχύ ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που διευκρινίζεται σε αυτή. Δεν επηρεάζει την ισχύ των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ήδη ισχύουν. Δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 11

Αντιρρήσεις σχετικά με κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

1. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο μπορεί να εκφράσει αντιρρήσεις σχετικά με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη εντός περιόδου δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης. Με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου η εν λόγω περίοδος μπορεί να παραταθεί κατά ένα μήνα.
2. Αν κατά τη λήξη της εν λόγω περιόδου, ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο δεν εξέφρασαν αντιρρήσεις σχετικά με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη ή, αν πριν από την εν λόγω ημερομηνία, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Συμβούλιο ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι έχουν αποφασίσει να μην εκφράσουν αντιρρήσεις, η κατ' εξουσιοδότηση πράξη τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία που αναφέρεται στις διατάξεις της.
3. Αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εκφράσουν αντιρρήσεις σχετικά με μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η πράξη δεν τίθεται σε ισχύ. Το θεσμικό όργανο που εκφράζει αντιρρήσεις δηλώνει τους λόγους για τις αντιρρήσεις του σχετικά με την κατ' εξουσιοδότηση πράξη.

Άρθρο 12

Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος.
 2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/EK, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8.
- Η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της εν λόγω απόφασης ανέρχεται σε τρεις μήνες.

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1

Στόχοι

Οι λογαριασμοί ατμοσφαιρικών εκπομπών καταγράφουν και παρουσιάζουν στοιχεία σχετικά με τις ατμοσφαιρικές εκπομπές με τρόπο συμβατό με τους εθνικούς λογαριασμούς. Καταγράφουν τις εκπομπές στην ατμόσφαιρα των εθνικών οικονομιών με ταξινόμηση ανά εκπέμπουσα ρύπους οικονομική δραστηριότητα όπως οριοθετούνται στο ΕΣΛ 95. Στις οικονομικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται οι παραγωγικές δραστηριότητες ανά βιομηχανικό κλάδο καθώς και οι δραστηριότητες των ιδιωτικών νοικοκυριών.

Το παρόν παράρτημα ορίζει τα στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν, να συγκεντρωθούν, να διαβιβαστούν και να αξιολογηθούν για τους λογαριασμούς ατμοσφαιρικών εκπομπών από τα κράτη μέλη. Τα στοιχεία αυτά θα αναπτυχθούν με τρόπο ώστε να συνδέονται οι άμεσες εκπομπές από τους κλάδους και τα νοικοκυριά με αυτές τις δραστηριότητες οικονομικής παραγωγής και κατανάλωσης. Τα στοιχεία για άμεσες εκπομπές που αναφέρονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα συνδυάζονται με τους πίνακες οικονομικών εισροών-εκροών, τους πίνακες προσφοράς και χρήσης και τα στοιχεία κατανάλωσης των νοικοκυριών που ήδη αναφέρονται στην Επιτροπή (Eurostat) ως μέρος της αναφοράς στο πλαίσιο του ΕΣΛ 95.

ΤΜΗΜΑ 2

Κάλυψη

Οι λογαριασμοί ατμοσφαιρικών εκπομπών έχουν το ίδιο σύστημα ορίων όπως το ΕΣΛ 95 και βασίζονται στην αρχή της μόνιμης κατοικίας.

Σύμφωνα με το ΕΣΛ 95, η έννοια της μόνιμης κατοικίας βασίζεται στην ακόλουθη αρχή: μια μονάδα θεωρείται μονάδα μόνιμων κατοίκων μιας χώρας όταν έχει το επίκεντρο οικονομικού ενδιαφέροντος στην οικονομική επικράτεια της εν λόγω χώρας, δηλαδή όταν επιδίδεται για μεγάλη χρονική περίοδο (ένα έτος ή περισσότερο) σε οικονομικές δραστηριότητες στην επικράτεια αυτή.

Οι λογαριασμοί ατμοσφαιρικών εκπομπών καταγράφουν εκπομπές που προέρχονται από όλες τις δραστηριότητες των μονάδων μόνιμων κατοίκων, ανεξάρτητα από την πραγματική γεωγραφική προέλευση αυτών των εκπομπών.

Οι λογαριασμοί ατμοσφαιρικών εκπομπών καταγράφουν τις ροές εναέριων καταλοίπων και τα υλικά σωματίδια που προέρχονται από την εθνική οικονομία και εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα. Για το σκοπό του παρόντος κανονισμού, ο όρος «ατμόσφαιρα» αναφέρεται σε μέρος του περιβαλλοντικού συστήματος. Τα όρια του συστήματος σχετίζονται με τα σύνορα μεταξύ της εθνικής οικονομίας (ως μέρος του οικονομικού συστήματος) και της ατμόσφαιρας (ως μέρος του περιβαλλοντικού συστήματος). Ύστερα από την υπέρβαση αυτού του ορίου του συστήματος, οι εκπεμπόμενες ουσίες είναι εκτός ανθρώπινου ελέγχου και καθίστανται μέρος των φυσικών κύκλων υλικών και μπορούν να επιφέρουν σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

ΤΜΗΜΑ 3

Κατάλογος χαρακτηριστικών

Τα κράτη μέλη παράγουν στατιστικές σχετικά με τις εκπομπές των ακόλουθων ατμοσφαιρικών ρύπων:

Κωδικός	Ονομασία της ατμοσφαιρικής εκπομπής	Σύμβολο της εκπομπής	Μονάδα αναφοράς
	Διοξείδιο του άνθρακα χωρίς εκπομπές από βιομάζα	CO ₂	1 000 τόνοι (Gg)
	Διοξείδιο του άνθρακα από βιομάζα	CO ₂ Βιομάζας	1 000 τόνοι (Gg)
	Υποξείδιο του αζώτου	N ₂ O	τόνοι (Mg)
	Μεθάνιο	CH ₄	τόνοι (Mg)
	Υπερφθοράνθρακες	PFCs	τόνοι (Mg) CO ₂ -ισοδύναμα
	Υδροφθοράνθρακες	HFCs	τόνοι (Mg) CO ₂ -ισοδύναμα
	Εξαφθοριούχο θείο	SF ₆	τόνοι (Mg) CO ₂ -ισοδύναμα
	Οξείδια του αζώτου	NO _x	τόνοι (Mg) CO ₂ -ισοδύναμα
	Πτητικές οργανικές ενώσεις εκτός μεθανίου	NMVOCS	τόνοι (Mg)
	Μονοξείδιο του άνθρακα	CO	τόνοι (Mg)
	Σωματίδια < 10 μ	PM ₁₀	τόνοι (Mg)
	Σωματίδια < 2,5 μ	PM _{2,5}	τόνοι (Mg)
	Διοξείδιο του θείου	SO ₂	τόνοι (Mg)
	Αμμωνία.	NH ₃	τόνοι (Mg)

Όλα τα στοιχεία αναφέρονται με ένα δεκαδικό ψηφίο.

ΤΜΗΜΑ 4

Πρώτο έτος αναφοράς, συχνότητα και προθεσμίες διαβίβασης

1. Οι στατιστικές συγκεντρώνονται και διαβιβάζονται σε ετήσια βάση.
2. Οι στατιστικές διαβιβάζονται εντός 21 μηνών μετά τη λήξη του έτους αναφοράς.
3. Το πρώτο έτος αναφοράς είναι το έτος εντός του οποίου ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ.

4. Κατά την πρώτη διαβίβαση στοιχείων τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν επίσης ετήσια στοιχεία από το 2008 έως το πρώτο έτος αναφοράς.

5. Σε κάθε επόμενη διαβίβαση στοιχείων προς την Επιτροπή, τα κράτη μέλη παρέχουν ετήσια στοιχεία για τα έτη n-4, n-3, n-2, n-1 και n, με το n ως έτος αναφοράς.

ΤΜΗΜΑ 5

Πίνακες αναφοράς

1. Για κάθε ένα χαρακτηριστικό που αναφέρεται στο τμήμα 3, τα στοιχεία που παράγονται με ιεραρχική ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, NACE Αναθ. 2 (Α*64 Επίπεδο συγκέντρωσης για εθνικούς και περιφερειακούς λογαριασμούς), η οποία θα είναι πλήρως συμβατή με το ΕΣΛ 95. Επιπλέον, στοιχεία παράγονται για:

- Ατμοσφαιρικές εκπομπές νοικοκυριών·
- Στοιχεία γεφύρωσης. Με τον όρο στοιχεία γεφύρωσης νοούνται στοιχεία αναφοράς τα οποία συνδυάζουν σαφώς τις διαφορές μεταξύ των λογαριασμών ατμοσφαιρικών εκπομπών που αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό και εκείνων των στοιχείων που αναφέρονται στις επίσημες εθνικές απογραφές ατμοσφαιρικών εκπομπών.

2. Η ιεραρχική ταξινόμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι ως εξής:

Ατμοσφαιρικές εκπομπές ανά κλάδο — NACE Αναθ. 2 (A*64)

Ατμοσφαιρικές εκπομπές νοικοκυριών

- Μεταφορές
- Θέρμανση/ψύξη
- Άλλη αρχή

Στοιχεία γεφύρωσης

Συνολικές ατμοσφαιρικές εκπομπές NAMEA (βιομηχανία + νοικοκυριά)

Λιγότεροι εθνικοί μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού

- Εθνικά αλιευτικά σκάφη που ασκούν δραστηριότητες στο εξωτερικό
- Χερσαίες μεταφορές
- Πλωτές μεταφορές
- Αεροπορικές μεταφορές

Περισσότεροι μη μόνιμοι κάτοικοι στο έδαφος

- + Χερσαίες μεταφορές
- + Πλωτές μεταφορές
- + Αεροπορικές μεταφορές

(+ ή -) Άλλες προσαρμογές και στατιστικές διαφορές

= Συνολικές εκπομπές του ρύπου X όπως αναφέρεται στην UNFCCC¹²/CLRTAP¹³

ΤΜΗΜΑ 6

Μέγιστη διάρκεια των μεταβατικών περιόδων

Δεν είναι δυνατόν να χορηγηθεί μεταβατική περίοδος.

¹² Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές.

¹³ Σύμβαση για τη διασυνοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΦΟΡΟΥΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΤΜΗΜΑ 1

Στόχοι

Οι λογαριασμοί για φορολογικά έσοδα σχετικά με το περιβάλλον καταγράφουν και παρουσιάζουν στοιχεία σχετικά με τους περιβαλλοντικούς φόρους με τρόπο ώστε να είναι συμβατός με τους εθνικούς λογαριασμούς. Καταγράφουν τα φορολογικά εισοδήματα σε σχέση με το περιβάλλον των εθνικών οικονομιών με ταξινόμηση ανά οικονομική δραστηριότητα όπως οριοθετούνται στο ΕΣΛ 95. Στις οικονομικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται οι παραγωγικές δραστηριότητες ανά βιομηχανικό κλάδο καθώς και οι δραστηριότητες των ιδιωτικών νοικοκυριών.

Το παρόν παράρτημα ορίζει τα στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν, να συνταχθούν, να διαβιβαστούν και να αξιολογηθούν για τα φορολογικά εισοδήματα σε σχέση με το περιβάλλον από τη βιομηχανία και από τα κράτη μέλη.

Στις στατιστικές για τους φόρους σχετικά με το περιβάλλον μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα οι φορολογικές στατιστικές και οι στατιστικές των δημόσιων οικονομικών, αλλά υπάρχουν πάντα ορισμένα πλεονεκτήματα στη χρήση φορολογικών στοιχείων από τους εθνικούς λογαριασμούς, αν αυτό είναι δυνατόν.

Οι στατιστικές για τη φορολογία σχετικά με το περιβάλλον βασίζονται στα ποσά που τεκμηριώνονται με εκτιμήσεις και δηλώσεις ή εισπράξεις ποσών προσαρμοσμένων στο χρόνο, για να εξασφαλιστεί η συνεκτικότητα με τους εθνικούς λογαριασμούς και για να βελτιωθεί η διεθνής συγκρισιμότητα.

Οι εθνικοί λογαριασμοί περιέχουν επίσης πληροφορίες σχετικά με το ποιοι βιομηχανικοί κλάδοι και τομείς πληρώνουν τους φόρους. Οι πληροφορίες σχετικά με τους φόρους που προέρχονται από τους εθνικούς λογαριασμούς μπορούν να βρεθούν στους θεσμικούς λογαριασμούς για την κυβέρνηση, στους πίνακες προσφοράς και χρήσης και στο λογαριασμό δημιουργίας εισοδήματος.

ΤΜΗΜΑ 2

Κάλυψη

Οι φόροι σχετικά με το περιβάλλον έχουν το ίδιο σύστημα ορίων όπως το ΕΣΛ 95 και αποτελούνται από υποχρεωτικές, μονομερείς πληρωμές, σε χρήμα ή σε είδος, οι οποίες επιβάλλονται από το δημόσιο ή από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περιβαλλοντικοί φόροι υπάρχουν στις ακόλουθες κατηγορίες ΕΣΛ 95:

- Φόροι επί των προϊόντων και επί των εισαγωγών (D.2),
- Τρέχοντες φόροι εισοδήματος, πλούτου, κ.λπ. (D5)
- Φόροι κεφαλαίου (D.91).

ΤΜΗΜΑ 3

Κατάλογος χαρακτηριστικών

Τα κράτη μέλη παράγουν στατιστικές σχετικά με τους φόρους για το περιβάλλον σύμφωνα με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- (1) Φόροι ενέργειας,
- (2) Φόροι μεταφορών,
- (3) Φόροι ρύπανσης,
- (4) Φόροι πόρων.

Όλα τα στοιχεία πρέπει να αναφέρονται σε εκατομμύρια εθνικού νομίσματος.

ΤΜΗΜΑ 4

Πρώτο έτος αναφοράς, συχνότητα και προθεσμίες διαβίβασης

1. Οι στατιστικές συγκεντρώνονται και διαβιβάζονται σε ετήσια βάση.
2. Οι στατιστικές διαβιβάζονται εντός 21 μηνών μετά τη λήξη του έτους αναφοράς.
3. Το πρώτο έτος αναφοράς είναι το έτος εντός του οποίου ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ.
4. Κατά την πρώτη διαβίβαση στοιχείων τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν επίσης ετήσια στοιχεία από το 2008 έως το πρώτο έτος αναφοράς.
5. Σε κάθε επόμενη διαβίβαση στοιχείων προς την Επιτροπή, τα κράτη μέλη παρέχουν ετήσια στοιχεία για τα έτη n-4, n-3, n-2, n-1 και n, με το n ως έτος αναφοράς.

ΤΜΗΜΑ 5

Πίνακες αναφοράς

Για κάθε χαρακτηριστικό που αναφέρεται στο τμήμα 3, τα στοιχεία παράγονται από τους θεσμικούς τομείς που πληρώνουν τους φόρους. Για τους τομείς της γενικής κυβέρνησης και των χρηματοπιστωτικών εταιρειών, η απαιτούμενη κατανομή με ιεραρχική ταξινόμηση των οικονομικών δραστηριοτήτων, NACE Αναθ. 2 (A*64 Επίπεδο συγκέντρωσης για εθνικούς και περιφερειακούς λογαριασμούς), είναι πλήρως συμβατή με τους ΕΚΛ 95. Εξάλλου, για καθένα από τα χαρακτηριστικά 1 και 2 που αναφέρονται στο τμήμα 3, τα στοιχεία παράγονται για:

- Νοικοκυριά,
- Μη μόνιμους κατοίκους
- Μη ταξινομημένα.

ΤΜΗΜΑ 6

Μέγιστη διάρκεια των μεταβατικών περιόδων

Δεν είναι δυνατόν να χορηγηθεί μεταβατική περίοδος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΡΟΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (EW-MFA)

ΤΜΗΜΑ 1

Στόχοι

Οι λογαριασμοί EW-MFA καλύπτουν όλα τις στερεά, εναέρια και υγρά υλικά, εκτός από τις ροές αέρος και ύδατος, τα οποία μετρούνται σε μονάδας μάζας ανά έτος. Όπως το σύστημα των εθνικών λογαριασμών, οι λογαριασμοί ροής υλικών στο σύνολο της οικονομίας εξυπηρετούν δύο σημαντικούς σκοπούς. Η αναλυτική ροή υλικών παρέχει πλούσια εμπειρική βάση δεδομένων για πολυάριθμες αναλυτικές μελέτες. Τα στοιχεία μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για την κατάρτιση διαφορετικών δεικτών ροής υλικών για το σύνολο της οικονομίας στο πλαίσιο των εθνικών οικονομιών.

Το παρόν παράρτημα ορίζει τα στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν, να καταρτιστούν, να διαβιβαστούν και να αξιολογηθούν για τους λογαριασμούς EW-MFA από τα κράτη μέλη.

ΤΜΗΜΑ 2

Κάλυψη

Η διάκριση μεταξύ αποθεμάτων και ροών αποτελεί θεμελιώδη αρχή του συστήματος ροής υλικών. Σε γενικές γραμμές, η ροή είναι μια μεταβλητή με την οποία μετράται μια ποσότητα ανά χρονική περίοδο, ενώ το απόθεμα είναι μια μεταβλητή με την οποία μετράται μια ποσότητα σε ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο. Οι EW-MFA αποτελούν μια έννοια ροής. Μετρούν τις διακυμάνσεις εισροών, εκροών υλικών και τις αλλαγές αποθέματος εντός της οικονομίας σε μονάδες μάζας ανά έτος.

Οι λογαριασμοί EW-MFA είναι σύμφωνοι με τις αρχές του συστήματος εθνικών λογαριασμών (ΕΣΛ 95), όπως είναι η αρχή της μόνιμης κατοικίας. Υπολογίζονται οι ροές υλικών σε σχέση με τις δραστηριότητες όλων των μονάδων μόνιμων κατοίκων μιας εθνικής οικονομίας ανεξάρτητα από τη γεωγραφική θέση τους. Στους EW-MFA δύο είδη ροών υλικών διαμέσου του συστήματος ορίων είναι σημαντικά:

1. Οι ροές υλικών μεταξύ της εθνικής οικονομίας και του φυσικού περιβάλλοντός της. Αυτό αποτελείται από την εξόρυξη υλικών (π.χ., πρώτων υλών, ακατέργαστων ή παρθένων υλικών) από το φυσικό περιβάλλον και την απόρριψη υλικών (των αποκαλούμενων συχνά υπολειμμάτων) στο φυσικό περιβάλλον.
2. Οι ροές υλικών μεταξύ της εθνικής οικονομίας και της λοιπής παγκόσμιας οικονομίας. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι εισαγωγές και εξαγωγές.

Μόνον οι ροές που υπερβαίνουν αυτά τα όρια συστήματος περιλαμβάνονται στους EW-MFA. Οι ροές υλικών εντός της οικονομίας δεν αντιπροσωπεύονται στους EW-MFA. Αυτό σημαίνει ότι η εθνική οικονομία θεωρείται ως «μαύρο κουτί» στους EW-MFA και π.χ. δεν περιγράφονται οι συναλλαγές προϊόντων ανάμεσα στους βιομηχανικούς κλάδους. Οι εθνικές ροές προς, εντός και εκτός του φυσικού περιβάλλοντος εξαιρούνται επίσης.

Η εγχώρια εξόρυξη (ΕΕ) καλύπτει την ετήσια ποσότητα στερεών, εναέριων και υγρών υλικών (εκτός του αέρος και του ύδατος) που εξορύσσονται από το φυσικό περιβάλλον για να χρησιμοποιηθούν ως εισροές στην οικονομία.

Οι φυσικές εισαγωγές και φυσικές εξαγωγές καλύπτουν όλα τα εισαγόμενα και εξαγόμενα εμπορεύματα σε μονάδες μάζας. Στα εμπορεύματα περιλαμβάνονται τα αγαθά σε όλες τις φάσεις επεξεργασίας από τα ακατέργαστα προϊόντα μέχρι τα τελικά προϊόντα.

ΤΜΗΜΑ 3

Κατάλογος χαρακτηριστικών

Τα κράτη μέλη παράγουν στατιστικές σχετικά με τα χαρακτηριστικά που απαριθμούνται στο Τμήμα 5.

ΤΜΗΜΑ 4

Πρώτο έτος αναφοράς, συχνότητα και προθεσμίες διαβίβασης

1. Οι στατιστικές συγκεντρώνονται και διαβιβάζονται σε ετήσια βάση.
2. Οι στατιστικές διαβιβάζονται εντός 24 μηνών μετά τη λήξη του έτους αναφοράς.
3. Το πρώτο έτος αναφοράς είναι το έτος εντός του οποίου ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ.
4. Κατά την πρώτη διαβίβαση στοιχείων τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν επίσης ετήσια στοιχεία από το 2008 έως το πρώτο έτος αναφοράς.
5. Σε κάθε επόμενη διαβίβαση στοιχείων προς την Επιτροπή, τα κράτη μέλη παρέχουν ετήσια στοιχεία για τα έτη $n-4$, $n-3$, $n-2$, $n-1$ και n , με το n ως έτος αναφοράς.

ΤΜΗΜΑ 5

Πίνακες αναφοράς

Τα στοιχεία, σε μονάδες μάζας, παράγονται για τα χαρακτηριστικά που απαριθμούνται στους ακόλουθους πίνακες.

Πίνακας Α — Εγχώρια εξόρυξη (ΕΕ)

1 Βιομάζα

1.1 Καλλιέργειες (εκτός των κτηνοτροφικών καλλιεργειών)

1.1.1 Σιτηρά

1.1.2 Ρίζες, κόνδυλοι

1.1.3 Καλλιέργειες ζάχαρης

1.1.4 Όσπρια

1.1.5 Καρποί με κέλυφος

1.1.6 Ελαιοφόρες καλλιέργειες

1.1.7 Λαχανικά

1.1.8 Φρούτα

1.1.9 Ίνες

1.1.10 Άλλες καλλιέργειες π.δ.κ.α.

1.2 Υπολείμματα καλλιεργειών (χρησιμοποιημένων), κτηνοτροφικές καλλιέργειες και βιομάζα βοσκής

1.2.1 Υπολείμματα καλλιεργειών (χρησιμοποιημένες)

1.2.1.1 Άχυρο

1.2.1.2 Άλλα υπολείμματα καλλιεργειών (φύλλα ζαχαροτεύτλων και τεύτλων για ζωτροφές, άλλα)

1.2.2 Κτηνοτροφικές καλλιέργειες και βιομάζα βοσκής

1.2.2.1 Κτηνοτροφικές καλλιέργειες (συμπεριλαμβανόμενης της συγκομιδής βιομάζας από βοσκοτόπους)

1.2.2.2 Βιομάζα βοσκής

1.3 Ξύλο (*)

1.3.1 Ξυλεία (βιομηχανική στρογγυλή ξυλεία)

1.3.2 Καύσιμα από ξύλο και άλλη εξόρυξη

1.4 Αλίευση άγριων ιχθύων, υδρόβιων φυτών/ζώων, θήρα και συλλογή

1.4.1 Αλίευση άγριων ιχθύων

1.4.2 Όλα τα άλλα υδρόβια ζώα και φυτά

1.4.3 Θήρα και συλλογή

2 Μεταλλεύματα (gross ores)

2.1 Σίδηρος

2.2 Μη σιδηρούχα μέταλλα

2.2.1 Χαλκός(**)

2.2.2 Νικέλιο(**)

2.2.3 Μόλυβδος(**)

2.2.4 Ψευδάργυρος(**)

2.2.5 Κασσίτερος(**)

2.2.6 Χρυσός, άργυρος, πλατίνα και άλλα πολύτιμα μέταλλα(**)

2.2.7 Βωξίτης και άλλα αλουμίνια

2.2.8 Ουράνιο και θόριο

2.2.9 Άλλα π.δ.κ.α

3 Μη μεταλλικά ορυκτά

3.1 Μάρμαρο, γρανίτης, ψαμμίτης, πορφυρίτης, βασάλτης, και άλλοι λίθοι για διακόσμηση ή κτίσιμο

(εκτός του σχιστόλιθου)

3.2 Κιμωλία και δολομίτης

3.3 Σχιστόλιθος

3.4 Χημικά ορυκτά και ορυκτά λιπασμάτων

3.5 Αλάτι

3.6 Ασβεστόλιθος και γύψος

3.7 Άργιλοι και καολίνης

3.8 Άμμος και αμμοχάλικο

3.9 Άλλα π.δ.κ.α

3.10 Γήινα προϊόντα εκσκαφής (συμπεριλαμβανόμενου του χώματος), μόνον αν χρησιμοποιούνται (*)

4 Ορυκτά υλικά/φορείς ενέργειας

4.1 Άνθρακας και άλλα στερεά υλικά/φορείς ενέργειας

4.1.1 Λιγνίτης (φαιάνθρακας)

4.1.2 Λιθάνθρακας

4.1.3 Πετρελαιούχος σχιστόλιθος και πισσούχες άμμοι

4.1.4 Τύρφη

4.2 Υγρά και αέρια υλικά/ φορείς ενέργειας

4.2.1 Αργό πετρέλαιο, συμπυκνωμένο και υγροποιημένο φυσικό αέριο (NGL)

4.2.2 Φυσικό αέριο

(*) Επιπλέον, προαιρετική αναφορά της καθαρής αύξησης του αποθέματος ξυλείας.

(**) Επιπλέον, προαιρετική αναφορά της περιεκτικότητας μετάλλου.

(***) Προαιρετική αναφορά.

Πίνακες Β (Εισαγωγές — Συνολικό εμπόριο), Γ (Εισαγωγές — εμπόριο εκτός ΕΕ), Δ (Εξαγωγές — συνολικό εμπόριο), Ε (Εξαγωγές — Εμπόριο εκτός ΕΕ)

1 Βιομάζα και προϊόντα βιομάζας

1.1 Καλλιέργειες, ακατέργαστες και κατεργασμένες

1.1.1 Σιτηρά, ακατέργαστα και κατεργασμένα

1.1.2 Ρίζες, κόνδυλοι, ακατέργαστοι και κατεργασμένοι

1.1.3 Καλλιέργειες ζάχαρης, ακατέργαστες και κατεργασμένες

1.1.4 Όσπρια, ακατέργαστα και κατεργασμένα

- 1.1.5 Καρποί με κέλυφος, ακατέργαστοι και κατεργασμένοι
- 1.1.6 Ελαιοφόρες καλλιέργειες, ακατέργαστες και κατεργασμένες
- 1.1.7 Λαχανικά, ακατέργαστα και κατεργασμένα
- 1.1.8 Φρούτα, ακατέργαστα και κατεργασμένα
- 1.1.9 Ίνες, ακατέργαστες και κατεργασμένες
- 1.1.10 Άλλες καλλιέργειες π.δ.κ.α., ακατέργαστες και κατεργασμένες

1.2 Υπολείμματα καλλιεργείων, κτηνοτροφικές καλλιέργειες και βιομάζα βοσκής

- 1.2.1 Υπολείμματα καλλιεργείων (χρησιμοποιημένες), ακατέργαστες και επεξεργασμένες
 - 1.2.1.1 Άχυρο
 - 1.2.2 Άλλα υπολείμματα καλλιεργείων
- 1.2.2 Κτηνοτροφικές καλλιέργειες και βιομάζα βοσκής
 - 1.2.2.1 Κτηνοτροφικές καλλιέργειες

1.3 Ξύλο και προϊόντα από ξύλο

- 1.3.1 Ξυλεία, ακατέργαστη και κατεργασμένη
- 1.3.2 Καύσιμα από ξύλο και άλλη εξόρυξη, ακατέργαστα και κατεργασμένα

1.4 Αλίευση ιχθύων και άλλων υδρόβιων ζώων και φυτών, ακατέργαστων και κατεργασμένων

- 1.4.1 Αλίευση ιχθύων
- 1.4.2 Όλα τα άλλα υδρόβια ζώα και φυτά

1.5 Ζώντα ζώα, εκτός αυτών στο σημείο 1.4, και ζωικά προϊόντα

- 1.5.1 Ζώντα ζώα, εκτός αυτών στο σημείο 1.4
- 1.5.2 Κρέας και παρασκευάσματα από κρέας
- 1.5.3 Γαλακτοκομικά προϊόντα, αυγά πτηνών και μέλι
- 1.5.4 Άλλα προϊόντα από ζώα (ζωικές ίνες, δέρματα, γούνες, δέρμα κ.λπ.)

1.6 Προϊόντα κυρίως από βιομάζα

2 Μεταλλεύματα και συμπυκνώματα, ακατέργαστα και κατεργασμένα

2.1 Σιδηρομεταλλεύματα και τα εμπλουτισμένα από αυτά, σίδηρος και χάλυβας, ακατέργαστα και κατεργασμένα

2.2 Μη σιδηρούχα μεταλλεύματα και συμπυκνώματα, ακατέργαστα και κατεργασμένα

- 2.2.1 Χαλκός
- 2.2.2 Νικέλιο
- 2.2.3 Μόλυβδος
- 2.2.4 Ψευδάργυρος

2.2.5 Κασσίτερος

2.2.6 Χρυσός, άργυρος, πλατίνα και άλλα πολύτιμα μέταλλα

2.2.7 Βωξίτης και άλλα αλουμίνια

2.2.8 Ουράνιο και θόριο

2.2.9 Άλλα π.δ.κ.α

2.3 Προϊόντα κυρίως από μέταλλα

3 Μη μεταλλικά ορυκτά, ακατέργαστα και κατεργασμένα

3.1 Μάρμαρο, γρανίτης, ψαμμίτης, πορφυρίτης, βασάλτης και άλλοι λίθοι για διακόσμηση ή κτίσιμο (εκτός του σχιστόλιθου)

3.2 Κιμωλία και δολομίτης

3.3 Σχιστόλιθος

3.4 Χημικά ορυκτά και ορυκτά λιπασμάτων

3.5 Αλάτι

3.6 Ασβεστόλιθος και γύψος

3.7 Άργιλοι και καολίνης

3.8 Άμμος και αμμοχάλικο

3.9 Άλλα π.δ.κ.α

3.10 Γήινα προϊόντα εκσκαφής (συμπεριλαμβανόμενου του χώματος), μόνον αν χρησιμοποιούνται (*)

3.11 Προϊόντα κυρίως από μη μεταλλικά ορυκτά

4 Ορυκτά υλικά/φορείς ενέργειας, ακατέργαστα και κατεργασμένα

4.1 Άνθρακας και άλλα στερεά προϊόντα ενέργειας, ακατέργαστα και κατεργασμένα

4.1.1 Λιγνίτης (φαιάνθρακας)

4.1.2 Λιθάνθρακας

4.1.1 Πετρελαιούχος σχιστόλιθος και πισσούχες άμμοι

4.1.4 Τύρφη

4.2 Άνθρακας και άλλα αέρια προϊόντα ενέργειας, ακατέργαστα και κατεργασμένα

4.2.1 Αργό πετρέλαιο, συμπυκνωμένο και υγροποιημένο φυσικό αέριο (NGL)

4.2.2 Φυσικό αέριο

4.3 Προϊόντα κυρίως από ορυκτά προϊόντα ενέργειας

5 Άλλα προϊόντα

6 Εισαγόμενα απόβλητα (Πίνακες Β και Γ)/εξαγόμενα (Πίνακες Δ και Ε) για τελική

επεξεργασία και διάθεση

(*) Προαιρετική αναφορά.

Οι ακόλουθες προσαρμογές για την αρχή της κατοικίας περιλαμβάνονται στους πίνακες Β και Δ:

Αποθέματα καυσίμων από μονάδες μόνιμους κατοίκους στο εξωτερικό (προσθήκη στον πίνακα Β εισαγωγές) και αποθέματα καυσίμων από μονάδες μη μόνιμους κατοίκους στο εθνικό έδαφος (προσθήκη στις εξαγωγές πίνακας Δ)

1 Καύσιμα για χερσαίες μεταφορές

2 Καύσιμα για πλωτές μεταφορές

3 Καύσιμα για εναέριες μεταφορές

ΤΜΗΜΑ 6

Μέγιστη διάρκεια των μεταβατικών περιόδων

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος παραρτήματος η μέγιστη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου είναι δύο έτη μετά το πρώτο έτος αναφοράς.